

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 108
van **ANKE VAN DERMEERSCH**
datum: 19 november 2014

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Huisonderwijs - Stand van zaken

In het onderwijs worden kinderen klaargestoomd voor de samenleving. Als kinderen geen onderwijs volgen in het scholensysteem in Vlaanderen dan worden zij al op jonge leeftijd van de samenleving afgezonderd.

Vaak ligt geloofsovertuiging aan de basis van de keuze van de ouders om hun kinderen niet naar school te sturen. In het bijzonder is het vaak de islamitische identiteit van de ouders die het probleem vormt. Onze scholen zijn immers gemengde scholen, waar jongens en meisjes samen zwemmen en turnen. Islamitische ouders hebben ook soms problemen met de inhoud van bepaalde lessen.

1. Hoeveel leerplichtige kinderen in Vlaanderen volgen (collectief) huisonderwijs? Graag de cijfers van de voorbije vier schooljaren en het huidige evenals een uitsplitsing tussen huisonderwijs en collectief huisonderwijs.
2. Zijn voor alle leerplichtige kinderen die niet in een school ingeschreven zijn de nodige "verklaringen van huisonderwijs" ontvangen door het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi)?
3. Hoeveel kinderen gaan niet naar school en volgen ook geen (collectief) huisonderwijs?
4. Hoeveel leerplichtige Vlaamse kinderen volgen onderwijs in het buitenland? Hoeveel hiervan hebben hiervoor niet de nodige documenten/attesten van inschrijving voorgelegd?
5. Hoe wordt de kwaliteit van het huisonderwijs gewaarborgd? Welke maatregelen/middelen bestaan hiervoor?
6. Hebben volgens de minister ouders het recht om zich te beroepen op vrijstelling van leerplicht op basis van hun geloofsovertuiging?

Kan de minister alle gevraagde cijfers opsplitsen tussen basis- en secundair onderwijs en op basis van leeftijd?

ANTWOORD

op vraag nr. 108 van 19 november 2014

van **ANKE VAN DERMEERSCH**

1. In onderstaande tabel vindt de vraagsteller een overzicht van de evolutie van het aantal leerlingen die een verklaring van huisonderwijs bij het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AgODi) ingediend hebben. Uit deze cijfers blijkt dat het aantal leerlingen in het huisonderwijs geleidelijk toeneemt tot en met schooljaar 2012-2013. In schooljaar 2013-2014 is er een zeer grote stijging. Deze stijging komt omdat leerlingen uit verschillende privéscholen vanaf 2013-2014 verplicht zijn zich in te schrijven in het huisonderwijs via een verklaring van huisonderwijs (= collectief huisonderwijs).

Dit schooljaar heeft AgODi al 863 verklaringen van huisonderwijs ontvangen. Dit is uiteraard niet het definitieve cijfer; er bestaat wel een uiterste inschrijvingsdatum (derde schooldag van september), maar daar zijn enkele afwijkingen mogelijk (bijvoorbeeld: leerlingen die zich in de loop van een schooljaar domiciliëren in het Vlaamse Gewest). Toch zou het grootste deel van de verklaringen nu al binnen moeten zijn. In 2013-2014 had op 1 november bijvoorbeeld reeds 90% van de ouders al een verklaring doorgegeven aan AgODi.

	2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013
Basis	294	324	342
Secundair	643	650	743

	2013 - 2014	2014 - 2015
Basis	995	296
Secundair	1350	567

Nadere analyse toont aan dat AgODi dit schooljaar nog bijna geen verklaringen van leerlingen uit privéscholen ontvangen heeft (zie ook onderstaande tabel): momenteel zijn er al 706 verklaringen binnen van leerlingen die individueel huisonderwijs volgen en slechts 157 verklaringen van leerlingen die collectief huisonderwijs volgen. Ter vergelijking: vorig schooljaar waren er 1054 verklaringen van leerlingen individueel huisonderwijs en 1291 verklaringen van leerlingen collectief huisonderwijs.

		2010 - 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014
Individueel huisonderwijs	Basis	294	324	342	338
	Secundair	643	650	743	716
Collectief huisonderwijs	Basis				657
	Secundair				634

		2014 - 2015
Individueel huisonderwijs	Basis	238
	Secundair	468
Collectief huisonderwijs	Basis	58
	Secundair	99

2. De leerlingen waarvoor AgODi geen verklaring van huisonderwijs ontvangen heeft, komen terecht in de leerplichtcontrole. De ouders van deze leerplichtigen worden aangeschreven met de vraag om informatie te verschaffen over hoe hun kind in orde is met de leerplicht. Sommige ouders sturen naar aanleiding van de leerplichtcontrole een verklaring van huisonderwijs door naar AgODi. De ouders die dit niet spontaan doen, worden door mijn administratie gecontacteerd om toch een verklaring in te dienen. Wanneer ouders dit niet doen, zijn hun kinderen niet in orde met de leerplicht en moet het parket hierover worden ingelicht. De voorbije vier schooljaren is er hierdoor één dossier naar het parket doorgestuurd; het betrof een leerling basisonderwijs.
3. Elk schooljaar controleert het Agentschap voor Onderwijsdiensten of elke leerplichtige ingeschreven is in een onderwijsinstelling of op een andere manier aan de leerplicht voldoet. In onderstaande tabel vindt u een overzicht van het aantal leerplichtigen waar onvoldoende garantie voor bestaat dat ze in orde zijn met de leerplicht.

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Basis	138	141	110	108
Secundair	764	821	660	571

4. Naar aanleiding van de leerplichtcontrole krijgt mijn administratie meldingen van ouders en gemeenten waaruit blijkt dat de leerplichtigen in kwestie hun leerplicht vervullen in het buitenland. In onderstaande tabel vindt u een overzicht voor de afgelopen vier schooljaren van het aantal leerlingen dat gedomicilieerd was in het Vlaamse Gewest en waarvan geweten is dat ze school liepen in het buitenland.

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Basis	2076	1953	2257	1822
Secundair	2245	2236	2470	2044

Voor de meeste leerlingen heeft mijn administratie de nodige documenten/attesten van de ouders ontvangen. Er zijn echter een aantal ouders die niet de nodige documenten voorleggen; voor deze leerlingen wordt de medewerking van de lokale besturen gevraagd om de situatie uit te klaren. Hieronder vindt u het aantal leerlingen die in het buitenland naar school gaan, op basis van de gegevens die de gemeenten ons bezorgd hebben.

	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Basis	117	96	93	111
Secundair	95	80	82	105

Leerlingen die school lopen in het buitenland, maar waar mijn administratie niet over de nodige documenten/attesten beschikt en waar ook de gemeenten geen uitsluitsel over kunnen geven, zitten in de groep van leerplichtigen zonder toereikend antwoord op de invulling van de leerplicht (zie antwoord vraag drie). Het is onmogelijk te achterhalen welke kinderen in deze laatste groep, leerplichtigen zijn die onderwijs volgen in het buitenland.

5. Er zijn twee belangrijke maatregelen genomen om de kwaliteit van het huisonderwijs garanderen. Ten eerste moeten de ouders hun kind op vaste tijdstippen inschrijven bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Indien een leerling twee maal op rij niet slaagt, dient deze leerling zich opnieuw in te schrijven in het reguliere onderwijs. Daarnaast houdt ook de onderwijsinspectie toezicht op de kwaliteit van het

huisonderwijs. Dit toezicht wordt uitgevoerd door middel van een controlebezoek door twee inspecteurs. De ouders moeten deze controle aanvaarden en er hun medewerking aan verlenen. Is dit niet het geval of wijzen twee opeenvolgende controles uit dat de minimumeisen niet worden vervuld, dan moet de leerplichtige in het reguliere onderwijs worden ingeschreven.

6. Neen, religieuze redenen kunnen een reden zijn om voor huisonderwijs te kiezen, maar daardoor onttrekt de betrokken leerling zich niet van de leerplicht. In België bestaat geen schoolplicht maar een leerplicht. Voor kinderen van 6 tot 18 jaar hebben de ouders dus de plicht om ze te laten leren. Een kind dat leerplichtig is moet leren (onderwijs krijgen), maar hoeft daartoe niet noodzakelijk naar school te gaan. Ouders kunnen met andere woorden in functie van hun kind voor huisonderwijs kiezen. Ze moeten er wel op toezien dat het fundamenteel recht van hun kind op onderwijs gewaarborgd blijft.